

Ispit iz predmeta Operativni sistemi 1

Ime i prezime: _____

Broj indeksa: _____ Broj poena: _____/30

Ispit traje 1,5 sat. Nije dozvoljeno korišćenje literature.

1.(3) Koje od navedenih karakteristika imaju savremeni operativni sistemi opšte namene za personalne računare?

- a) interaktivni
- b) monoprogramski
- c) multiprogramski
- d) monoprocetni
- e) multiprocetni
- f) višekorisnički

2.(3) Koje od sledećih radnji operativni sistem vrši prilikom promene konteksta *niti*?

- a) promena sadržaja PC i SP
- b) promena sadržaja ostalih programski dostupnih registara
- c) promena sadržaja registra PMTP
- d) brisanje TLB
- e) promena sadržaja IVT

3.(3) Korišćenjem Unix sistemskih poziva `fork()` i `execv()` napisati program *run* koji kreira proces nad programom koji je zadat kao prvi argument programa *run* i prosleđuje mu sve preostale argumente. Na primer, komanda `run myprog a1 a2 a3` kreira proces nad programom `myprog` sa argumentima `a1`, `a2`, `a3`. Sistemski poziv `execv` u argumentu `argv` prima argumente iz komandne linije koji će proslediti imenovanom programu preko argumenta `argv` funkcije `main`; poslednji element ovog niza treba da bude *null* (kao što je uobičajeno, argument `argv[0]` treba da sadrži naziv programa, odnosno prvi string iz komandne linije):

```
int execv(char const *file, char const *argv[]);
```

4.(3) Napisati kod ograničenog bafera korišćenjem brojačkih semafora.

5.(3) Ukoliko se dati parametri izvršavanja istog programa koji je na isti način podeljen na module koji se mogu dinamički učitavati razlikuju značajno, upisati + u polje one tehnike koja ima veći dati parametar:

Parametar	Dinamičko učitavanje	Preklopi (overlays)
Veće vreme izvršavanja		
Veće zauzeće memorije		

6.(3) U nekom sistemu primenjuje se segmentna organizacija memorije. Dati su podaci za nekoliko segmenata i po jedna operacija nad virtuelnom adresom u tom segmentu (R – čitanje, W - upis, broj označava pomeraj unutar segmenta). U poslednju kolonu tabele upisati: fizičku adresu ukoliko su i operacija i pomeraj ispravni (dozvoljeni), X ukoliko je operacija nedozvoljena, a L ukoliko je virtuelna adresa nedozvoljena. Sve vrednosti su heksadecimalne.

<i>Segment</i>	<i>Base address</i>	<i>Limit</i>	<i>RWX</i>	<i>Operation</i>	<i>Result</i>
1	2A40	F00	100	R: E70	
2	5F00	F10	100	W: E70	
3	8D50	E45	110	W: E70	
4	A0F0	F10	110	W: E70	

7.(3) Virtuelna memorija organizovana je stranično, a adresibilna jedinica je bajt. Virtuelna adresa je 32-bitna, stranica je veličine 16KB, deskriptor stranice je 32-bitni, a PMT je organizovana u dva nivoa, pri čemu je polje za straničenje prvog nivoa veličine 8 bita. Koliki prostor bi ukupno zauzimala PMT nekog procesa kada bi:

a) proces koristio ceo svoj virtuelni adresni prostor? Odgovor: _____

b) proces koristio samo dve stranice, prvu i poslednju u adr. prostoru? Odgovor: _____

8.(3) U nekom sistemu postoje sledeći sistemski pozivi:

```
int async_write (char* buffer);
void wait_(int request_id);
```

Operacija `async_write` asinhrono zadaje operaciju izlaza datog niza znakova na neki izlazni uređaj i vraća interni sistemski identifikator tog zahteva (veći od 0), odnosno kod greške (manji od nula). Operacija `wait` suspenduje pozivajući proces sve dok operacija sa datim identifikatorom nije završena. Korišćenjem ovih sistemskih poziva, realizovati sinhroni izlaz:

```
int sync_write (char* buffer);
```

Rešenje:

9.(3) Šta znači termin „presna particija“ (*raw partition*)?

Odgovor:

10.(3) Neki fajl sistem koristi FAT za alokaciju fajlova. FAT je keširana u memoriji u nizu `fat` čiji su elementi tipa `int`. Vrednost 0 u elementu ovog niza znači *null* (blok broj 0 na disku se ne koristi za fajlove). U strukturi FCB polje `firstBlock` tipa `int` sadrži indeks prvog logičkog bloka sa sadržajem fajla. Implementirati funkciju `getBlockNo()` koja vraća broj bloka na disku u kome je alocirani traženi logički blok datog fajla. U slučaju greške vratiti -1.

```
int getBlockNo(FCB* fcb, int logicalBlockNo);
```